

Raport științific sintetic

cu privire la realizarea obiectivelor prevăzute în proiectul

Construirea identităților moderne în Transilvania.

O abordare comparativă

cod: PN-II-ID-PCE-2011-3-0081

Perioada: 2011 - 2016

- Director de proiect: prof. univ. dr. Sorin Mitu -

La finalul proiectului, derulat pe parcursul a cinci ani, estimăm că obiectivele asumate prin contractul de finanțare au fost realizate integral, afirmație care se probează pe baza publicațiilor realizate în cadrul acestuia. Cercetările întreprinse de echipa formată din 12 specialiști (profesori universitari, cercetători seniori, cercetători debutanți și doctoranzi) au reușit să ofere o descriere, analiză și înțelegere aprofundată a procesului de construire a identităților moderne în Transilvania, pe parcursul secolelor XVIII-XIX.

Rezultatele obținute pe parcursul celor cinci ani sunt evidențiate și detaliate în rapoartele anuale, pe site-ul proiectului (<http://hiphi.ubbcluj.ro/Identities>), ca și pe platforma EvoC, în secțiunile dedicate indicatorilor de rezultat. Menționăm și faptul că la evaluarea intermediară a stadiului de implementare a proiectului acesta a obținut calificativul maxim, A⁺.

În cadrul proiectului, au fost inventariate izvoarele istorice care oferă informații cu privire la procesul de construire a identităților moderne în Transilvania, identificate în arhivele din România și Ungaria (Cluj, Alba Iulia, Bistrița, Arad, Sibiu, Sfântu Gheorghe, Budapesta), pe parcursul stagiilor de cercetare efectuate în fiecare an. S-a realizat o bază de date bibliografice referitoare la procesul de formare al identității naționale românești (Luminița Ignat-Coman), s-a publicat un volum de texte referitoare la imaginea de sine a maghiarilor în secolele XVIII-XIX (Nicoleta Hegedűs), s-au repertoriat și analizat sursele privitoare la identitățile locale săsești (Anca Gogâltan).

Pornind de la bibliografia de specialitate consultată, s-a elaborat un model teoretic de analiză a formării identităților moderne, aplicat pe cazul identităților naționale din Transilvania (Sorin Mitu). O atenție deosebită a fost acordată studierii imaginilor etnice proiectate asupra Celuilalt de către cele trei mari comunități istorice ale Transilvaniei, la nivelul cult, ca și la cel al mentalităților țărănești (Melinda Mitu și Sorin Mitu, Andrea Fehér, Nicoleta Hegedűs, Elena Bărbulescu). Au fost studiate identitățile regionale, confesionale și

de gen, interacțiunile dintre diferitele categorii socio-profesionale implicate în procesul de construire a identităților moderne, la români, maghiari și sași (Sorin Mitu, Judit Pál, Andrea Fehér, Anca Gogâltan, Réka Szűcs).

Studierea identităților transilvane a fost plasată în contextul mai larg al geografiilor simbolice europene și al istoriei universale, motiv pentru care s-au evidențiat interacțiunile imagologice cu alte spații culturale (Sorin Mitu, Mihaela Mehedinți).

Pe lângă tema principală urmărită în cadrul proiectului au fost deschise noi piste de studiu, de mare potențial științific pentru viitor. Pornind de la analiza identităților personale, a raportului dintre identitate și sensibilitate (Andrea Fehér), s-a ajuns la investigarea unei direcții de cercetare puțin cultivate până acum în istoriografia română, cum este oniologia istorică (Sorin Mitu).

Toate aceste realizări au fost materializate prin publicații științifice, în parametri cantitativi care justifică resursele umane și financiare angajate. Potrivit contractului inițial de finanțare, echipa proiectului s-a obligat să realizeze, într-un interval de trei ani, un număr minim de 8 volume și 36 de articole în reviste și publicații colective. La finalul celor cinci ani, profitând și de reeșalonarea planului de cercetare, am reușit să publicăm un număr de 14 volume cu ISBN și 55 de articole, la edituri și reviste de prestigiu, din țară și din străinătate. Dintre articolele publicate, 9 sunt indexate ISI, 21 sunt indexate în baze de date internaționale, iar 25 au apărut în volume publicate la edituri din străinătate sau din România, acreditate CNCSIS. Dintre cele 14 volume cu ISBN apărute, 3 au fost publicate în colaborare cu edituri din străinătate, iar altul a apărut la Polirom, una dintre cele mai prestigioase case de editură din România în domeniul științelor sociale și umaniste, cotate CNCSIS A.

An / Rezultat	Articole ISI	Articole BDI	Participări la conferințe	Volume cu ISBN	Studii în vol. colective
2011	2				1
2012		10		5	1
2013	7	1		2	18
2014			2	2	
2015		8	4	1	4
2016		2	2	4	1
Total	9	21	8	14	25

Editarea unui număr atât de ridicat de publicații a fost posibilă prin eforturile conjugate ale unei echipe robuste de cercetare (12 cercetători angrenați în proiect: prof. univ. dr. Sorin Mitu, prof. univ. dr. Ioan Bolovan, prof. univ. dr. Rudolf Gräf, conf. univ. dr. Judit Pál, dr. Luminița Dumănescu, dr. Elena Bărbulescu, dr. Nicoleta Hegedűs, dr. Anca Gogâltan, dr. Luminița Ignat-Coman, dr. Andrea Fehér, drd. Mihaela Mehedinți, drd. Réka Szűcs), la care s-au adăugat contribuțiile unui număr de alți 6 cercetători care au sprijinit activitățile noastre (prof. univ. dr. Ladislau Gyémánt, conf. univ. dr. Ion Cârja, dr. Marian Zăloagă, dr. Nicolae Teșculă, dr. Cecilia Cârja, dr. Mircea Abrudan).

Un obiectiv important al proiectului a fost reprezentat de publicarea unui volum de studii consacrat formării identităților moderne în Transilvania, la o editură de prestigiu. Acesta a fost realizat prin apariția volumului *Ungurii despre români. Nașterea unei imagini etnice* (414 p.), tipărit la Editura Polirom. Volumul s-a bucurat de o receptare foarte bună, a fost nominalizat pentru Premiul de carte CriticAtac, pe anul 2015, a primit premiul „Nicolae Iorga”, acordat de Societatea de Științe Istorice din România, pe anul 2015, și a fost recenzat favorabil în publicații prestigioase, cum ar fi *Dilema Veche* (Vintilă Mihăilescu) sau *Observator Cultural* (Cristian Cercel). De asemenea, la finalul cercetărilor, directorul de proiect a publicat volumul *Identități moderne în Transilvania* (Argonaut, 2016), care a fost prezentat la Congresul Național al Istoricilor, desfășurat în perioada 25-28 august 2016, la Cluj-Napoca. În acest fel s-a asigurat o bună vizibilitate a proiectului, în mediile științifice și culturale.

În conformitate cu obiectivele asumate prin contract, ca și cu cele fixate în Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare, am acordat o atenție prioritară difuzării rezultatelor cercetării în publicații cu impact și vizibilitate pe plan extern, capabile să aducă cercetările echipei noastre în atenția comunității științifice internaționale. Au fost publicate materiale în edituri de prestigiu cum ar fi Peter Lang (Oxford–Berlin–New York–Wien) și au fost editate două volume de studii în colaborare cu editura canadiană Symphologic Publishing (Gatineau–Quebec). Legăturile științifice stabilite pe parcursul proiectului au permis publicarea unui volum la editura spaniolă Niram Art, care a fost recenzat favorabil în două publicații din Spania și a fost lansat la Universitatea Complutense din Madrid. Numeroase articole au apărut în limba engleză, dar, în conformitate cu specificul cercetării istorice, nu am neglijat nici publicarea în limbile originale ale izvoarelor. O antologie de texte referitoare la imaginea de sine a maghiarilor ardeleni din secolul al XIX-lea a fost editată în limba maghiară (autor: Nicoleta Hegedűs).

Cercetările realizate în cadrul proiectului au permis dezvoltarea resursei umane, respectiv crearea unei echipe omogene de specialiști în studiul identităților moderne, în

cadrul Departamentului de Istorie Modernă al UBB. Un număr de patru cercetători debutanți și-au publicat în cadrul proiectului tezele de doctorat (Andrea Fehér, Nicoleta Hegedűs, Réka Szűcs și Mihaela Mehedinți).

Membrii proiectului au participat la manifestări științifice importante, în țară și în străinătate, găzduite de instituții academice prestigioase, cum ar fi King`s College, din Londra, Trinity College, din Dublin (dr. Luminița Ignat-Coman), Universitatea „Babeș-Bolyai” și Universitatea de Vest din Timișoara (dr. Mihaela Mehedinți), Universitatea Complutense din Madrid (Sorin Mitu). În anul 2016, membrii proiectului și-au prezentat lucrările în cadrul Congresului Național al Istoricilor, desfășurat la Cluj-Napoca.

În concluzie, apreciem că rezultatele obținute în cadrul proiectului sunt în concordanță cu obiectivele asumate, care au fost îndeplinite în totalitate.

Cluj, 15 septembrie 2016

Director de proiect,
prof. univ. dr. Sorin Mitu

